N O R A K S T S
Lieta Nr.A420434512
(A42-01484-13/46)

ADMINISTRATĪVĀ RAJONA TIESA
VALMIERAS TIESU NAMS

S P R I E D U M S
LATVIJAS TAUTAS VĀRDĀ

Valmierā 2013.gada 27.maijā

Administratīvā rajona tiesa
šādā sastāvā: tiesnese Solveiga Pone,

piedaloties pieteicējai *A.Ķ.*,
atbildētājas Madonas novada pašvaldības pusē pieaicinātās iestādes Madonas novada pašvaldības Administratīvo aktu strīdu komisijas pārstāvei *E.Z.*,

2013.gada 7.maijā atklātā tiesas sēdē izskatīja administratīvo lietu, kas ierosināta pēc *A.Ķ.* pieteikuma par labvēlīga administratīvā akta izdošanu, ar kuru Madonas novada pašvaldība saskaņotu īpašuma */adrese/*, kadastra apzīmējums */kadastra apzīmējums/*, 2011.gada 13.decembrī izgatavoto zemes vienības robežu, situācijas un apgrūtinājuma plānu bez papildus atzīmēm saskaņojuma uzrakstā un morālā kaitējuma Ls 500 apmērā atlīdzināšanu.

Aprakstošā daļa

[1] Administratīvās rajona tiesas Valmieras tiesu namā 2012.gada 21.maijā saņemts *A.Ķ.* (turpmāk – pieteicēja) pieteikums par labvēlīga administratīvā akta izdošanu, ar kuru Madonas novada pašvaldība saskaņotu īpašuma */adrese/*, kadastra apzīmējums */kadastra apzīmējums/*, 2011.gada 13.decembrī izgatavoto zemes vienības robežu, situācijas un

apgrūtinājuma plānu bez papildus atzīmēm saskaņojuma uzrakstā un morālā kaitējuma Ls 500 apmērā atlīdzināšanu un ar Administratīvās rajona tiesas tiesneses 2012.gada 22.maija lēmumu pieteikums pieņemts un ierosināta administratīvā lieta Nr.A420434512.

2013.gada 7.maija tiesas sēdē lietas materiāliem pievienots pieteicējas pieteikuma papildinājumus par mantisko zaudējumu Ls 15,76 apmērā par degvielas izdevumiem atlīdzināšanu.

[2] No lietas materiāliem konstatējams.

[2.1] Pamatojoties uz pieteicējas 2011.gada 16.novembra iesniegumu, veikta zemes vienības ar kadastra apzīmējumu */kadastra apzīmējums/, /adrese/*, zemes kadastrālā uzmērīšana un 2011.gada 13.decembrī SIA "*/Nosaukums/*" sertificēts mērnieks *I.Ā.* sastādījis Zemes vienības robežu, situācijas un apgrūtinājumu plānu zemes vienībai ar kadastra apzīmējumu */kadastra apzīmējums/*, adrese: */adrese/* (*sk.lietas 8.lapu*). Minētā plāna apgrūtinājumu sarakstā nav norādīti ceļa servitūti.

[2.2] Ar 2011.gada 16.decembra vēstuli Nr.LIE/1-09/11/2005, atbildot par SIA "*/Nosaukums/*" saskaņošanai iesniegto robežu situācijas un apgrūtinājuma plānu, Madonas novada pašvaldības Liezēres pagasta pārvalde ir atteikusi to saskaņot, norādot par plānā neiekļautu apgrūtinājumu ceļa servitūtu 0,2 km garumā, kas noteikts zemes vienībai ar kadastra Nr*./kadastra apzīmējums/* ar Liezēres pagasta padomes zemes komisijas 1996.gada 17.janvāra sēdes Nr.66 lēmumu Nr.6.1 (*sk.lietas 11.lapu*).

[2.3] Ar 2012.gada 2.janvāra iesniegumu pieteicēja vērsusies Madonas novada pašvaldības Liezēres pagasta pārvaldē, lūdzot veikt šā sprieduma 2.1.punktā minētā plāna saskaņošanu (*sk.lietas 12.-13.lapu*).

[2.4] Ar Madonas novada Liezēres pagasta pārvaldes 2012.gada 23.janvāra lēmumu Nr.LIE/1-13.1/12/4 pieteicēja informēta par to, ka pieteicējas prasīto saskaņojumu varēs dot ar uzrakstu, kurā tiks norādīts, ka atbilstoši Valsts zemes dienesta Kadastra reģistra datu bāzes ziņām ir nodibināts servitūts - ceļš par labu nekustamajam īpašumam „*/Nosaukums 2/*" (kadastra Nr*./kadastra numurs/, /kadastra numurs/*), */Nosaukums 3/* (kadastra Nr*./kadastra numurs/*), „*/Nosaukums 4/*" (kadastra Nr*./kadastra numurs/*) *(sk.lietas 14.-15.lapu).*

[2.5] Ar 2012.gada 25.janvāra vēstuli Nr.LIE/1-09/12/6 pieteicējai sniegts atkārtots skaidrojums par pieteicējas pieprasīto informāciju par nekustamā īpašuma */adrese/* zemes robežu, situācijas un apgrūtinājumu plāna saskaņošanu (*sk.lietas 17.lapu*).

[2.6] 2012.gada 31.janvārī Madonas novada pašvaldībā saņemts pieteicējas iesniegums, kurā pieteicēja apstrīd Madonas novada Liezēres pagasta pārvaldes 2012.gada 23.janvāra lēmumu Nr.LIE/1-13.1/12/4 (*sk.lietas 19.-20.lapu*).

[2.7] 2012.gada 16.februārī Madonas novada pašvaldības Administratīvo aktu strīdu komisija, izskatot pieteicējas apstrīdēšanas iesniegumu, nolēmusi izprasīt papildus informāciju no Madonas zemesgrāmatu nodaļas par nekustamā īpašuma "*/adrese/*" apgrūtinājumu reģistrēšanu zemesgrāmatā un nolēmusi pagarināt administratīvās lietas izskatīšanas termiņu līdz 2012.gada 30.martam (*sk.lietas 22.lapu*). Minētais lēmums par administratīvā akta izdošanas termiņa pagarināšanu noformēts lēmuma veidā - Madonas novada pašvaldības 2012.gada 29.februāra lēmums Nr.MNP/2.1.3.6./12/521 (*sk.lietas*

21.lapu).

[2.8] Ar 2012.gada 15.marta iesniegumu pieteicēja vērsusies Madonas novada pašvaldībā, iebilstot pret Madonas novada pašvaldības 2012.gada 29.februāra lēmumu Nr.MNP/2.1.3.6./12/521 (*sk.lietas 23.lapu*).

[2.9] Ar 2012.gada 20.marta vēstuli Nr.MNP/2.1.3.6./12/676 pieteicēja informēta par pieteicējas iesnieguma izskatīšanu Madonas novada pašvaldības Administratīvo aktu strīdu komisijas sēdē 2012.gada 28.martā (*sk.lietas 25.lapu*).

[2.10] Madonas novada pašvaldības Administratīvo aktu strīdu komisija 2012.gada 27.martā izskatījusi pieteicējas 2012.gada 31.janvāra iesniegumu (sēdes protokols Nr.5, 1.punkts) (turpmāk – pārsūdzētais lēmums) un nolēmusi saskaņot zemes vienības robežu, situācijas un apgrūtinājumu plāna apgrūtinājumus zemes vienībai ar kadastra apzīmējumu */kadastra apzīmējums/, /adrese/*, veicot atzīmi - ir nodibināts ceļa servitūts 0,2 km atbilstošo Liezēras pagasta padomes zemes komisijas 1995.gada 17.janvāra lēmumam "Par zemes lietojuma tiesību apstiprināšanu" (prot,Nr.66; 6.1.p.) un Valsts zemes dienesta Madonas rajona nodaļas apstiprinātam zemes robežu plānam (*sk.lietas 27.-29.lapu*).

[3] Pieteicēja uzskata, ka labvēlīgais administratīvais akts izdodams, pamatojoties uz šādiem argumentiem.

[3.1] Pieteicēja norāda, ka saskaņā ar Nekustamā īpašuma valsts kadastra likuma 26.panta pirmās daļas 2.apakšpunktu un Ministru kabineta 2011.gada 27.decembra noteikumu Nr.1019 „Zemes kadastrālās uzmērīšanas noteikumi" (turpmāk – MK noteikumi Nr.1019) 219.punktu pašvaldība ir pilnvarota saskaņot apgrūtinājumus zemes vienības apgrūtinājuma plānā.

Pieteicēja norāda, ka sākotnēji īpašuma */adrese/* zemes vienības apgrūtinājumu plāns tika iesniegts Liezēres pagasta pārvaldē saskaņā ar Ministru kabineta 2007.gada 20.marta noteikumu Nr.182 „Noteikumi par nekustamā īpašuma objekta noteikšanu" (turpmāk – MK noteikumu Nr.182) 133.punktu. Tomēr tobrīd spēkā esošo Ministru kabineta 2010.gada 23.februāra noteikumu Nr.193 „Kadastra objekta reģistrācijas un kadastra datu aktualizācijas noteikumi" 12.punkta 4. un 5. apakšpunkts norādīja, ka to, vai un kā servitūti iekļauti zemes vienības apgrūtinājumu plānā, ir pilnvarots pārbaudīt Valsts zemes dienests, un pašvaldībai tie nav jāsaskaņo ar teritorijas plānojumu, detālplānojumu vai zemes ierīcības projektu.

Administratīvā procesa laikā Liezēres pagasta pārvalde un Madonas novada pašvaldība ir pārkāpusi Administratīvā procesa likuma 7.pantu. šajā gadījumā pašvaldība sākotnēji atsakot plāna saskaņošanu (kā iemeslu minot to, ka tajā nav iekļauts ceļa servitūts), bet vēlāk uzstādot nosacījumu, ka plāns tiks saskaņots ar speciālu saskaņojuma uzrakstu vai atzīmju veikšanu, ir pārkāpusi ārējos normatīvajos aktos noteikto pilnvaru robežas un iejaukusies tiešā Valsts zemes dienesta kompetencē.

Pārsūdzētajā lēmumā norādītā atsauce, ka atbildētāja savu lēmumu pamato ar MK noteikumu Nr.1019 294.punktu, uzskatāma par nepareizu tiesību normu piemērošanu, jo šis punkts paredz, ka pēc spēku zaudējušiem MK noteikumiem Nr.182 tiek pabeigti tikai zemes kadastrālās uzmērīšanas darbi (ko veic mērniecības speciālists), nevis tālākā dokumentu saskaņošana.

[3.2] Saskaņā ar Ministru kabineta 2010.gada 28.septembra noteikumu Nr. 916 „Dokumentu izstrādāšanas un noformēšanas kārtība" 7.6.20.nodaļā „Dokumenta saskaņojuma uzraksts un atzīme par dokumenta saskaņojumu" ietvertajām tiesību normām, saskaņojot dokumentu, iestāde veic konkrētas darbības. Šīs normas neparedz tādu saskaņojuma uzrakstu vai atzīmju izdarīšanu uz dokumenta, kādu atbildētāja noteikusi pārsūdzētajā lēmumā. Ja iestādei ir tiesisks pamatojums saskaņojuma atteikumam, tā atsaka saskaņojumu. Ja šāda pamata nav, iestāde dokumentus saskaņo, kā to nosaka minētie noteikumi.

[3.3] Pieteicēja vērš uzmanību uz tiesību normu pārkāpumiem, kas pieļauti administratīvā procesa laikā.

Liezēres pagasta pārvaldes 2011.gada 16.decembra Nr.LIE/1-09/11/205 atteikumā SIA „*/Nosaukums/*" kā zemes vienības plāna saskaņojuma atteikuma iemesls minēts fakts, ka vieta uz īpašuma tiek lietota, lai nokļūtu uz citiem īpašumiem. Tiesību normas, kas pamatotu atteikumu, nav minētas. Vienīgais dokuments, uz kuru balstīts atteikums ir Liezēres pagasta padomes zemes komisijas 1996.gada 17.janvāra sēdes Nr.66 lēmums Nr.6.1. Pieteicēja vērš uzmanību, ka 1996.gada 17.janvāra sēdes Nr.66 lēmums Nr.6.1 zaudējis spēku saskaņā ar Administratīvā procesa likuma 70.panta trešo daļu. Nav skaidrojuma, kā un kāpēc Liezēres pagasta pārvalde šo dokumentu pieprasījusi no arhīva, uz dokumenta kopijas, ko pārvalde uzrādīja, nebija atzīmes par kopijas apstiprinājumu. No atteikuma vēstules skaidri saprotams, ka Liezēres pagasta pārvalde prettiesiski pārstāv trešo personu intereses, kas vēlas pārvietoties pāri īpašumam bez tiesiska pamata (servitūta tiesībām, kas nostiprinātas zemesgrāmatā), un tāpēc, pārkāpjot savas ar likumu noteiktās pilnvaras, patvaļīgi aizkavē zemes vienības plāna saskaņošanu īpašumam */adrese/*.

[4] Administratīvajā rajona tiesā 2012.gada 5.jūlijā saņemti atbildētājas rakstveida paskaidrojumi, kuros atbildētāja, neatzīstot pieteikumu par pamatotu, norāda šādus argumentus.

[4.1] MK noteikumi Nr.1019 ir stājušies spēkā 2012.gada 27.janvārī, faktiski pēc tam, kad zemes vienības kadastrālā uzmērīšana jau bija notikusi. Atbildētāja atsaucas uz MK noteikumu Nr.1019 294.punktu, kas nosaka MK noteikumu Nr.182 piemērošanas kārtību, un MK noteikumu Nr.182 133.punktu. Atbildētāja uzskata, ka ar šo normu pašvaldībai ir piešķirts pilnvarojums veikt nekustamā īpašuma objekta apgrūtinājumu saskaņošanu.

[4.2] Nav pamatota pieteicējas norāde, ka atbildētāja nav bijusi tiesīga veikt ceļa servitūta saskaņojumu saskaņā ar MK noteikumiem Nr.182, jo sistēmiski tulkojot MK 2010.gada 23.februāra noteikumu Nr.193 „Kadastra objekta reģistrācijas un kadastra datu aktualizācijas noteikumi" (turpmāk – MK noteikumi Nr.193) 12.punkta 4. un 5.apakšpunktu Valsts zemes dienestam nav jāpieņem lēmumi par servitūta nodibināšanu, vai adreses piešķiršanu, bet ir jāvērtē iesniegto dokumentu atbilstība normatīvajiem aktiem un iepriekš pieņemtajiem iestāžu lēmumiem.

[4.3.] Atbildētāja atsaucas uz MK noteikumu Nr.182 182.1-182.5 punktu un norāda, ka nav saprotams, kādēļ izgatavojot apgrūtinājuma plānu nav ņemta vērā kadastra informācija par reģistrētajiem apgrūtinājumiem, jo ir redzams, ka zemes vienībai ir reģistrēts apgrūtinājums – ceļa servitūts 0,2 km garumā. 2012.gada 2.janvārī saņemtais mērnieka *I.Ā.*

skaidrojums par to, ka 1995.gada zemes robežu plānā uzrādītais ceļš neeksistē, tādēļ nav noteikts zemes vienības robežu, situācijas un apgrūtinājumu plānā, nav tiesiski pamatots.

[4.4] Atbildētāja atsaucas uz Administratīvā procesa likuma 70.panta trešo daļu un Administratīvo teritoriju un apdzīvotu vietu likuma pārejas noteikumu 13.punktu un norāda, ka pēc atbildētājas ieskatiem Zemes komisijas 1996.gada 17.janvārī noteiktais ceļa servitūts bija ierakstāms zemesgrāmatā saskaņā ar likuma „Par zemes privatizāciju laiku apvidos" 22.panta trešo daļu, kas nezināmu apstākļu dēļ nav izdarīts.

[4.5] Atbildētāja, pieņemot pārsūdzēto lēmumu, ņēma vērā apstākli, ka Valsts zemes dienesta kadastra reģistra datu bāzē ir informācija par ceļa servitūtu 0,2 km garumā, taču nav informācijas, kuram nekustamajam īpašumam par labu ceļa servitūts ir nodibināts, līdz ar to saskaņojuma uzrakstā atzīmē tiek norādīta pašvaldības rīcībā esošā informācija.

[4.6.] Atbildētāja nepiekrīt, ka būtu pieļāvusi Administratīvā procesa likuma pārkāpumus un atsaucas uz Administratīvā procesa likuma 59.pantu, 64.panta otro daļu. Administratīvā akta izdošanas termiņš tika pagarināts tiesiski. Atbildētājas ieskatā ir ievērots arī Administratīvā procesa likumā noteiktais procesuālā taisnīguma princips – pieteicēja tika uzaicināta uz komisijas sēdi un pienācīgi uzklausīta.

[4.7] Atbildētāja atsaucas uz Valsts pārvaldes iestāžu nodarīto zaudējumu atlīdzības likuma 9.pantu, 11.panta trešo daļu un paskaidro, ka atbildētājas ieskatā nav noticis pieteicējas interešu aizskārums, tādēļ morālais kaitējums nav atlīdzināms. Ja arī pieļautu, ka pārsūdzētais lēmums tiek atcelts, arī tādā gadījumā aizskārums nebūtu atzīstams par smagu, jo iespējamā pārkāpuma rezultātā radītās sekas tiks novērtas un saskaņā ar tiesas spriedumu tiks izdots pieteicējai labvēlīgais administratīvais akts, kas pats par sevi būtu morāls gandarījums. Konkrētās situācijas fakti un apstākļi nav tādi, kuru rezultātā atlīdzinājuma veids būtu nosakāms naudā.

[4.8] Atbildētāja atsaucas uz likuma „Par nekustamā īpašuma nodokli" 3.panta sesto daļu un norāda, ka šajā gadījumā aktualizētā kadastrālā vērtība nodokļu aprēķinam tiktu piemērota tikai ar 2013.gada 1.janvāri, tādēļ pieteicējai nav iestājušās nelabvēlīgas sekas saistībā ar iespēju saņemt samazinātu nekustamā īpašuma nodokļa aprēķinu.

[5] Tiesas sēdē pieteicēja pieteikumu uzturēja, minot pieteikumā ietvertos argumentus. Tiesas sēdē atbildētājas Madonas novada pašvaldības pusē pieaicinātās iestādes Madonas novada pašvaldības Administratīvo aktu strīdu komisijas pārstāve pieteicējas pieteikumu neatzina, minot pārsūdzētajā lēmumā un rakstveida paskaidrojumos norādītos argumentus.

Motīvu daļa

[6] Tiesa, izvērtējot lietas materiālus, noklausoties administratīvā procesa dalībnieku pārstāvju tiesas sēdē sniegtos paskaidrojumus atzīst, ka pieteikums ir pamatots un apmierināms, pamatojoties uz šādiem apsvērumiem.

[7] Kā konstatēts šā sprieduma 2.1.punktā, pamatojoties uz pieteicējas 2011.gada 16.novembra iesniegumu nekustamā īpašuma objekta - zemes vienības ar kadastra

apzīmējumu */kadastra apzīmējums/, /adrese/*, datu aktualizācijai, veikta zemes kadastrālā uzmērīšana.

Saskaņā ar Nekustamā īpašuma Valsts kadastra likuma 26.panta pirmās daļas 2.punktu, veicot zemes vienības vai zemes vienības daļas kadastrālo uzmērīšanu, Latvijas 1992.gada ģeodēzisko koordinātu sistēmā uzmēra zemes vienības un zemes vienības daļas robežas, situācijas elementus, aprēķina zemes vienību un zemes vienības daļu raksturojošos datus, sagatavo kadastrālās uzmērīšanas dokumentus un saskaņo zemes vienības un zemes vienības daļas apgrūtinājumu plānu vai informāciju par apgrūtinājumu neesamību ar vietējām pašvaldībām Ministru kabineta noteiktajos gadījumos.

MK noteikumu Nr.182, kas bija spēkā līdz 2011.gada 2.jūnijam, 133.punktā bija noteikts, ka mērnieks zemes robežu plāna un apgrūtinājumu plāna vienu eksemplāru (izņemot šo noteikumu 140.punktā minētos plānus) normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā iesniedz vietējā pašvaldībā nodibināto nekustamā īpašuma objekta apgrūtinājumu saskaņošanai. Vietējā pašvaldība vai tās pilnvarota persona saskaņo apgrūtinājumus, izdarot uz zemes robežu plāna un apgrūtinājumu plāna attiecīgu atzīmi.

Saskaņā ar MK noteikumu Nr.182 181.pantu nekustamā īpašuma objektu apgrūtinājumus ieraksta apgrūtinājumu plānā atbilstoši normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā apstiprinātajai nekustamā īpašuma objektu apgrūtinājumu klasifikācijai. Savukārt saskaņā ar Ministru kabineta 2009.gada 22.decembra noteikumiem Nr.1602 "Noteikumi par nekustamā īpašuma objekta apgrūtinājumu klasifikāciju" kā viens no nekustamā īpašuma lietošanas tiesību apgrūtinājumu veidiem ir noteikts ceļa servitūts (1.pielikuma 15.punkts).

No minētā secināms, ka zemes vienības uzmērīšanas rezultātā izgatavotā zemes vienības robežu situācijas un apgrūtinājumu plāns zemes vienības apgrūtinājumu vai to neesības saskaņošanai iesniedzams vietējai pašvaldībai. Turklāt, ņemot vērā apgrūtinājumu plānā iekļaujamos apgrūtinājumus, minētais pašvaldības saskaņojums vienlīdz attiecās uz zemes vienībai noteiktajiem ceļu servitūtiem.

[8] Servitūtu nodibināmi saskaņā ar Civillikuma 1231.pantu. Taču saskaņā ar likuma „Par zemes privatizāciju laiku apvidos" privatizācijas procesā zemes reformas procesa ietvaros arī vietējā pašvaldība bija tiesīga nodibināt ceļu servitūtus. Taču vienlaicīgi norādāms, ka nekustamā īpašuma objekta privatizācijas process noslēdzas ar tā īpašuma tiesību nostiprināšanu zemesgrāmatā. No lietas materiāliem konstatējams un lietā nav strīda par to, ka nekustamais īpašums */adrese/*, adrese: */adrese/* kura sastāvā ietilpst Zemes vienība, ir ierakstīts zemesgrāmatā 1996.gada 12.aprīlī, nostiprinot *I.C.* īpašuma tiesības uz minēto īpašumu (Pieteicējas īpašuma tiesības uz minēto nekustamo īpašumu reģistrētas 2008.gada 3.decembrī). Tādējādi attiecībā par Zemes gabalu privatizācijas process ir noslēdzies jau 1996.gadā un attiecībā par minēto nekustamo īpašumu vietējā pašvaldība vairs nav tiesīga noteikt servitūtus.

[9] Saskaņā ar MK noteikumu Nr.182 182.punkta 182.1.apakšpunktu apgrūtinājumu plāna izgatavošanā izmanto zemesgrāmatas un kadastra informāciju par reģistrētajiem apgrūtinājumiem. No Valsts vienotās datorizētās zemesgrāmatas datiem par nekustamo

īpašumu */adrese/* konstatējams, ka zemesgrāmatā kā vienīgais minētā īpašuma lietu tiesību apgrūtinājums III sadaļas 1.iedaļā ir ierakstīts: „Atzīme: aprobežojums – elektriskie tīkli 0,4 kV 0,2 ha". Citi lietošanas tiesību apgrūtinājumi, tostarp ceļa servitūti, zemesgrāmatā nav ierakstīti.

Saskaņā ar Civillikuma 1231 pantu servitūtu var nodibināt ar likumu, ar tiesas spriedumu, ar līgumu vai ar testamentu. No minētā izriet, ka atbildētāja būtu tiesīga atteikt un atbildētājai būtu jāatsaka saskaņot apgrūtinājuma plānu, ja atbildētājas rīcībā būtu informācija par tiesiski nodibinātu pieteicējas īpašuma tiesību apgrūtinājumu – ceļa servitūtu, kas nav atspoguļots Apgrūtinājuma plānā. Taču atbildētāja Apgrūtinājuma plāna saskaņošanas atteikumu ir pamatojusi ar Madonas rajona Liezēres pagasta padomes Zemes komisijas 1996.gada 17.janvāra lēmumu (sēdes protokols Mr.66, 6.1.punkts) „Par zemes lietojuma tiesību dokumentu apstiprināšanu", ar kuru apstiprinātas *I.C.* saimniecības „*/Nosaukums 4/*" robežu ierādīšanas akts un zemes lietojuma plāns un kura 1.3.apakšpunktā nolemts: „noteikt ceļa servitūtu par labu *A.A.* saimniecībai „*/Nosaukums 4/*" un „*/Nosaukums 5/*" zemes lietotājiem 0,2 km garumā atbilstoši plānam" (*sk.lietas 38.lapu*). Taču, kā konstatēts iepriekš šā spriedumu 8.punktā attiecībā par minēto īpašumu privatizācijas process ir noslēdzies, minētais ceļa servitūts, kas noteikts ar Madonas rajona Liezēres pagasta padomes Zemes komisijas 1996.gada 17.janvāra lēmumu (sēdes protokols Mr.66, 6.1.punkts) „Par zemes lietojuma tiesību dokumentu apstiprināšanu", zemesgrāmatā nav ierakstīts, tādēļ atbildētāja nebija tiesīga, pamatojoties uz minēto lēmumu, atteikt Apgrūtinājuma plāna saskaņošanu vai noteikt nosacījumus šāda saskaņojuma saņemšanai.

[10] Turklāt norādāms, ka 2011.gada 27.decembrī Ministru kabinets ir izdevis noteikumus Nr.1019 "Zemes kadastrālās uzmērīšanas noteikumi", kas stājās spēkā 2012.gada 27.janvārī, proti, kas bija spēkā galīgā lēmuma lietā pieņemšanas brīdī, 219.punktā noteikts, ka apgrūtinājumu plānu vai informāciju par apgrūtinājumiem (vienu eksemplāru) iesniedz vietējā pašvaldībā nekustamā īpašuma objekta apgrūtinājumu saskaņošanai (izņemot servitūtus). Vietējās pašvaldības pārstāvis saskaņo apgrūtinājumus, izdarot attiecīgu atzīmi uz apgrūtinājumu plāna vai informācijas par apgrūtinājumiem. No minētā izriet, ka galīgā lēmuma pieņemšanas brīdī atbildētāja nebija tiesīga lemt par ceļu servitūtu saskaņojumu. Tādējādi secināms, ka atbildētāja, ar 2012.gada 27.marta lēmumu nolemjot saskaņot zemes vienības robežu, situācijas un apgrūtinājumu plānu Zemes vienībai, veicot atzīmi – ir nodibināts ceļa servitūts 0,2 km atbilstoši 1995.gada 17.janvāra Liezēres pagasta padomes zemes komisijas lēmumam „Par zemes lietojuma tiesību dokumenta apstiprināšanu" (protokols Nr.66, 6.1.p.) un 1995.gada 21.augusta Valsts zemes dienesta Madonas rajona nodaļas apstiprinātam zemes robežu plānam, ir pārkāpusi savas kompetences robežas un līdz ar to minētais lēmums daļā par noteikto saskaņojuma atzīmi ir atzīstams par prettiesisku.

[11] Apkopojot iepriekš minēto tostarp lietā konstatētos šobrīd spēkā esošos tiesiskos apstākļus, tiesa atzīst, ka lietā ir konstatējami priekšnoteikumi pieteicējai labvēlīga administratīvā akta izdošanai, ar kuru Madonas novada pašvaldība saskaņotu īpašuma */adrese/*, kadastra apzīmējums */kadastra apzīmējums/*, 2011.gada 13.decembrī izgatavoto

zemes vienības robežu, situācijas un apgrūtinājuma plānu bez papildus atzīmēm saskaņojuma uzrakstā.

[12] Saskaņā ar Administratīvā procesa likuma 92.pantu ikviens ir tiesīgs prasīt atbilstīgu atlīdzinājumu par mantiskajiem zaudējumiem vai personisko kaitējumu, arī morālo kaitējumu, kas viņam nodarīts ar administratīvo aktu vai iestādes faktisko rīcību.

Zaudējumu atlīdzināšanas kārtība ir noteikta Valsts pārvaldes iestāžu nodarīto zaudējumu atlīdzināšanas likumā (turpmāk – Atlīdzināšanas likums). Atlīdzināšanas likuma 4.panta pirmajā daļā noteikts, ka iestāde zaudējumu var nodarīt ar darbību, izdodot prettiesisku administratīvo aktu vai veicot prettiesisku faktisko rīcību, vai arī ar bezdarbību, ja iestādei bija pienākums rīkoties, bet tā prettiesiski nav rīkojusies. No minētā, kā arī Administratīvā procesa likuma 92.panta izriet viens no zaudējumu tiesiskajiem pamatiem ir prettiesisks administratīvais akts. Atlīdzinājuma likuma 11.panta trešajā daļā noteikts, ka morālā kaitējuma atlīdzinājuma tiesiskais pamats uzskatāms par pierādītu, ja ir pierādīts fiziskās personas tiesību vai ar likumu aizsargāto interešu aizskārums.

Ņemot vērā šā sprieduma 10.punktā minēto, secināms, ka izskatāmajā gadījumā ir atzīstams par pierādītu morālā konstatējams tiesiskais pamats.

[13] Atlīdzināšanas likuma 14.panta pirmajā daļā noteikts, ka personisko un morālo kaitējumu nosaka atbilstoši aizskarto tiesību un ar likumu aizsargāto interešu nozīmīgumam un konkrētā aizskāruma smagumam, ņemot vērā iestādes rīcības tiesisko un faktisko pamatojumu un motīvus, cietušā rīcību un līdzatbildību, kā arī citus konkrētajā gadījumā būtiskus apstākļus. Saskaņā ar Atlīdzināšanas likuma 14.panta trešo daļu morālā kaitējuma atlīdzinājumu nosaka apmērā līdz 3000 latiem. Ja nodarīts smags morālais kaitējums, atlīdzinājumu var noteikt apmērā līdz 5000 latiem, bet, ja nodarīts kaitējums dzīvībai vai sevišķi smags kaitējums veselībai, maksimālais atlīdzinājuma apmērs var būt līdz 20000 latiem. Savukārt Atlīdzināšanas likuma 14.panta ceturtajā daļā noteikts, ka, ja iestāde vai tiesa, izvērtējot konkrētā gadījuma apstākļus, konstatē, ka privātpersonas tiesību vai ar likumu aizsargāto interešu aizskārums nav smags, personiskā kaitējuma, tai skaitā morālā kaitējuma, patstāvīgs vai papildu atlīdzinājums var būt iestādes rakstveida vai publiska atvainošanās.

Tiesas ieskatā iestādes rakstveida vai publiska atvainošanās personas prettiesiskas īpašuma tiesību izmantošanas ierobežošanas gadījumā, kas izskatāmajā gadījumā ir salīdzinoši ilgstošs turklāt acīmredzami prettiesisks, nav atzīstama par samērīgu un atbilstošu atlīdzinājumu. Taču pieteicējai nodarītais morālais kaitējums tiesas ieskatā nav atzīstams par smagu morālo kaitējumu. Līdz ar to secināms, ka pieteicējai morālā kaitējuma atlīdzinājums nosakāms naudā līdz Ls 3000.

[14] Pieteicēja par viņai nodarīto morālo kaitējumu ar iestādes prettiesisko administratīvo aktu, kā rezultātā pieteicējai prettiesiski tika ierobežota īpašuma tiesību izmantošanas iespēja, lūdz morālā kaitējuma atlīdzību Ls 500.

Augstākās tiesas Senāta Administratīvo lietu departaments 2010.gada 16.februāra spriedumā lietā Nr.SKA-104/2010, izvērtējot morālā kaitējuma atlīdzināšanas institūta būtību

un mērķi cita starpā ir norādījis, ka, nosakot morālā kaitējuma atlīdzinājumu ir jāņem vērā arī citos salīdzināmos gadījumos noteiktais atlīdzinājums. Šāds apsvērums izriet no tiesiskās vienlīdzības principa. Proti, ka salīdzināmos gadījumos atlīdzinājumam ir jābūt līdzīgam, bet atšķirīgos gadījumos – atšķirīgam. Šī prasība izriet no tiesiskās vienlīdzības principa (*sk.minētā sprieduma 15.punktu*).

Izvērtējot tiesu praksi lietās, kur lemts par morālā kaitējuma naudas veidā atlīdzinājumu līdzīgās lietās, kas saistītas ar personas īpašuma tiesību ierobežošanu, tiesa konstatē, ka, piemēram, lieta Nr.A42955409, kurā iestāde nepamatoti ierobežoja transportlīdzekļa izmantošanas tiesības (pieteicējam prettiesiski bija liegts veikt transportlīdzekļa valsts tehnisko apskati), tiesa noteica atlīdzinājumu Ls 500 apmērā. Lietā Nr.A42241805 iestāde prettiesiski atteicās nodot privatizācijai dzīvojamo māju, tiesa uzlikusi atbildētājai pienākumu atlīdzināt pieteicējai nodarīto morālo kaitējumu 3000 latu apmērā.

Ņemot vērā norādīto, kā arī izvērtējot iepriekš minētajos spriedumos noteikto morālā kaitējuma atlīdzinājuma apmēru, tiesa atzīst, ka pieteicējas prasītais morālā kaitējuma atlīdzinājuma apmērs, ņemot vērā kaitējuma raksturu un tā nodarīšanas apstākļus, ir samērīgs un atbilstošs pieteicējai nodarītajam kaitējumam.

[15] Pieteicēja par viņai nodarīto morālo kaitējumu ar iestādes prettiesisko administratīvo aktu, lūdz mantisko zaudējumu atlīdzinājumu, kas pieteicējai ir radušies par transporta izdevumiem, lai piedalītos tiesas procesā, Ls 15,76.

Atlīdzināšanas likuma 11.panta pirmajā daļā noteikts, ka mantiskā zaudējuma atlīdzinājuma tiesiskais pamats un apmērs tiek pierādīts ar Administratīvā procesa likumā noteiktajiem pierādīšanas līdzekļiem. Ņemot vērā šā sprieduma 12.punktā konstatēto, atzīstams, ka lietā ir pierādīts mantiskā zaudējuma atlīdzinājuma tiesiskais pamats. Savukārt mantisko zaudējumu apmēra - Ls 15,76 pierādīšanai pieteicēja ir iesniegusi SIA „Statoil Fuel & Retail Latvia" 2013.gada 7.maija čeku Nr.59718 par degvielas (benzīna) 16,69 l iegādi par summu Ls 15,76, kas apliecina pieteicējai radītos zaudējumus pieteicējas prasītās summas apmērā.

[16] Apkopojot iepriekš minēto secināms, ka pieteicējas prasījums par pieteikumu par labvēlīga administratīvā akta izdošanu, ar kuru Madonas novada pašvaldība saskaņotu īpašuma */adrese/*, kadastra apzīmējums */kadastra apzīmējums/*. 2011.gada 13.decembrī izgatavoto zemes vienības robežu, situācijas un apgrūtinājuma plānu bez papildus atzīmēm saskaņojuma uzrakstā un morālā kaitējuma Ls 500 un materiālo zaudējumu Ls 15,76 apmērā atlīdzināšanu ir apmierināms, uzliekot par pienākumu Madonas novada pašvaldība saskaņot īpašuma */adrese/*, kadastra apzīmējums */kadastra apzīmējums/* 2011.gada 13.decembrī izgatavoto zemes vienības robežu, situācijas un apgrūtinājuma plānu bez papildus atzīmēm saskaņojuma uzrakstā, kā arī uzliekot par pienākumu Madonas novada pašvaldībai atlīdzināt pieteicējai nodarīto morālo kaitējumu Ls 500 un pieteicējai radītos materiālos zaudējumus Ls 15,67.

[17] Administratīvā procesa likuma 124.pantā noteikts, ka par pieteikumu par lietas

ierosināšanu tiesā maksā valsts nodevu 20 latu apmērā. No lietas materiāliem konstatējams, ka par pieteikumu izskatāmajā lietā pieteicēja samaksājusi valsts nodevu Ls 20 (*sk.lietas 7.lapu*).

Saskaņā ar Administratīvā procesa likuma 126.panta pirmo daļu, ja pieteikums pilnībā vai daļēji apmierināts, tiesa piespriež no atbildētāja par labu pieteicējam viņa samaksāto valsts nodevu. Ņemot vērā šā sprieduma 15.punktā norādīto, pieteicējas samaksātā valsts nodeva Ls 20 ir piespriežama no Madonas novada pašvaldības.

Rezolutīvā daļa

Pamatojoties uz Administratīvā procesa likuma 126.panta pirmo daļu, 246.-251.pantu, 253.panta piekto daļu, 254.panta pirmo un trešo daļu, 289.-294.pantu, Administratīvā rajona tiesa

nosprieda:

apmierināt *A.Ķ.* pieteikumu par labvēlīga administratīvā akta izdošanu, ar kuru Madonas novada pašvaldība saskaņotu īpašuma */adrese/*, kadastra apzīmējums */kadastra apzīmējums/*, 2011.gada 13.decembrī izgatavoto zemes vienības robežu, situācijas un apgrūtinājuma plānu bez papildus atzīmēm saskaņojuma uzrakstā un morālā kaitējuma Ls 500 apmērā atlīdzināšanu;

uzlikt par pienākumu Madonas novada pašvaldībai viena mēneša laikā no šā sprieduma spēkā stāšanās brīža izdot labvēlīgu administratīvo aktu, ar kuru tiktu saskaņots īpašuma */adrese/*, kadastra apzīmējums */kadastra apzīmējums/*, 2011.gada 13.decembrī izgatavotais zemes vienības robežu, situācijas un apgrūtinājuma plānu bez papildus atzīmēm saskaņojuma uzrakstā, ņemot vērā šajā spriedumā konstatētos faktus un juridisko vērtējumu;

uzlikt par pienākumu Madonas novada pašvaldībai mēneša laikā no šā sprieduma spēkā stāšanās dienas atlīdzināt *A.Ķ.* morālo kaitējumu, kas *A.Ķ.* nodarīts ar Madonas novada pašvaldības prettiesisko administratīvo aktu - Madonas novada pašvaldības Administratīvo aktu strīdu komisijas 2012.gada 27.martā lēmumu (sēdes protokols Nr.5, 1.punkts) - Ls 200, kā arī materiālos zaudējumus Ls 15,67.

piespriest no Madonas novada pašvaldības par labu *A.Ķ.* viņas samaksāto valsts nodevu Ls 20.

Spriedumu var pārsūdzēt Administratīvajā apgabaltiesā viena mēneša laikā no sprieduma sastādīšanas dienas, apelācijas sūdzību iesniedzot Administratīvās rajona tiesas Valmieras tiesu namā.

Tiesnese (paraksts) S.Pone

NORAKSTS PAREIZS
Administratīvās rajona tiesas
tiesnese_____ S.Pone
Valmierā 2013.gada 27.maijā